

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасында хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар үтәлешенә ведомство контроле турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2019 елның 27 ноябрендә
кабул ителде

1 статья. Элеге Законның жайга салу предметы

Элеге Закон Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 353¹ статьясы нигезендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнары (алга таба – башкарма хакимият органнары) һәм Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнары (алга таба – жирле үзидарә органнары) тарафыннан аларның ведомство буйсынуындагы оешмаларда хезмәт законнарының һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларның үтәлешенә ведомство контролен гамәлгә ашыру тәртибен һәм шартларын билгели.

2 статья. Төп төшөнчәләр

1. Элеге Закон максатларында түбәндәге төп төшөнчәләр кулланыла:

хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар үтәлешенә ведомство контроле (алга таба – ведомство контроле) – башкарма хакимият органнарының һәм жирле үзидарә органнарының тикшерүләр оештыру һәм үткәрү ярдәмендә гамәлгә ашырыла торган ведомство буйсынуындагы оешмаларда хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозуны кисәтүгә, ачыклауга һәм бетерүгә юнәлдерелгән эшчәнлекке;

ведомство буйсынуындагы оешмалар – гамәлгә куючылары функцияләрен һәм вәкаләтләрен башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары башкара торган оешмалар;

тикшерү – башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан аларның ведомство буйсынуындагы оешмаларга карата әлеге оешмалар гамәлгә ашыра торган эшчәнлекнең хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки

нормалары булган башка норматив хокукий актлар таләплөренә туры килүен бәяләү өчен үткәрелә торган ведомство контроле чарапары жыелмасы.

2. Әлеге Законда кулланыла торган башка төшөнчәләр Россия Федерациясе həm Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән мәгънәләрендә кулланыла.

3 статья. Ведомство контролен оештыру

1. Ведомство контроле башкарма хакимият органы яисә жирле үзидарә органы тарафыннан планлы həm планнан тыш тикшерүләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

2. Тикшерүләр документлар буенча həm (яисә) урынга барып тикшерү рәвешендә уздырыла həm дәүләт тикшереп торуның (күзәтчелегенең) башка төрләре белән бер үк вакытта үткәрелә ала.

3. Тикшерүләр башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының хокукий акты нигезендә үткәрелә, анда түбәндәгө мәгълүмат булырга тиеш:

1) тикшерү үткәрүче органның исеме;

2) тикшерү үткәрүгө вәкаләтле вазыйфаи затларның фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре (булганда) həm вазыйфалары;

3) тикшерү үткәрелә торган ведомство буйсынуындагы оешманың исеме, ведомство буйсынуындагы оешманың урнашкан урыны həm (яисә) аның эшчәнлегенең факттагы гамәлгә ашырылу урыны;

4) тикшерү рәвеше həm төре;

5) тикшерү үткәрүнең нигезләре;

6) тикшерү үткәрү өчен ведомство буйсынуындагы оешма тарафыннан тапшырылырга тиешле документлар исемлеге;

7) тикшерүне башлау датасы həm аны үткәру срокы.

4. Тикшерү үткәргәндә вазыйфаи затлар, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, персональ белешмәләрне, тикшерү уздыру нәтиҗәсендә алынган həm дәүләт, коммерция, хезмәт серен, закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне таратырга хокуклы түгел.

4 статья. Планлы тикшерүләр оештыру

1. Планлы тикшерүнең предметы ведомство буйсынуындагы оешмалар тарафыннан хезмәт законнары həm хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар таләпләренең үтәлешеннән гыйбарәт.

2. Планлы тикшерүләр иң күбе өч елга бер тапкыр башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан эшләнә торган планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планы (алга таба – еллык план) нигезендә үткәрелә.

3. Еллык план, планлы тикшерүләр үткәрү елына кадәрге елның 10 декабреннән дә соңга калмыича, башкарма хакимият органының яисә жирле үзидарә органының хокукий акты белән раслана həm аны раслаган көннән соң 10 көн эчендә башкарма хакимият органының яисә жирле үзидарә органының

«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла. Еллық планда түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) эшчәнлекләренә планлы тикшерү үткәрелергә тиешле ведомство буйсынуындагы оешмаларның исемнәре, аларның урнашкан урыннары һәм (яисә) аларның эшчәнлегенең факттагы гамәлгә ашырылу урыннары;

2) һәр планлы тикшерүне башлау датасы һәм үткәру сроклары.

4. Ведомство буйсынуындагы оешманы дәүләт теркәвенә алу көненнән яисә ведомство буйсынуындагы оешмага соңғы планлы тикшерү үткәру тәмамланган көннән алыш өч елның узуы ведомство буйсынуындагы оешманы еллык планга кертү өчен нигез булып тора.

5. Планлы тикшерүне үткәрүче башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы планлы тикшерү үткәру турында, ул уздырыла башлаганчы өч эш көненнән дә соңга калмыйча, ведомство буйсынуындагы оешмага хәбәр итә.

5 статья. Плannan тыш тикшерүләр оештыру

1. Плannan тыш тикшерүнен предметы ведомство буйсынуындагы оешмаларда хезмәт законнарының һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларның үтәлешеннән һәм элегрәк үткәрелгән тикшерү барышында ачыкланган хокук бозуларны ведомство буйсынуындагы оешмалар тарафыннан бетерүдән гыйбарәт.

2. Плannan тыш тикшерү үткәру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) элегрәк үткәрелгән тикшерү актында күрсәтелгән хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозуларны билгеләнгән вакыт эчендә бетермәү;

2) башкарма хакимият органына, жирле үзидарә органына ведомство буйсынуындагы оешмаларда хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозу фактлары турында гражданнардан, оешмалардан мәрәжәгатьләр, гаризалар, башкарма хакимият органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат керү.

3. Хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозу фактлары турында белешмәләр булмаган мәрәжәгатьләр һәм гаризалар плannan тыш тикшерү үткәру өчен нигез була алмый.

4. Башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы плannan тыш тикшерү үткәру турындары каарны түбәндәгечә кабул итә:

1) элегрәк үткәрелгән тикшерү барышында ачыкланган хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозуларны бетерү срогы тәмамланган көннән алыш 10 эш көне эчендә;

2) әлеге статьяның 2 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән мәрәжәгать, гариза, мәгълүмат кергән көннән алыш 30 көн эчендә.

5. Плannan тыш тикшерү үткәрүче башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы, ул уздырыла башлаганчы кимендә 24 сәгать кала, плannan тыш тикшерү үткәру турындары хокукий актны (аның күчermәсен) аны дөрестән дә тапшыруны билгеләү мөмкинлеген бирә торган теләсә нинди мөмкин булган ысул белән

жибәреп, планнан тыш тикшеру үткөрү хакында ведомство буйсынуындагы оешмага хәбәр итә.

6 статья. Документлар буенча тикшерү үткөрү

1. Документлар буенча тикшерүнен предметы ведомство буйсынуындагы оешманың оештыру-хокукый рөвешен, вазыйфаи затларының хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләрдән, ведомство буйсынуындагы оешманың эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм хезмәт законнарының һәм хезмәт хокуку нормалары булган башка норматив хокукый актларның таләпләрен үтәүгә бәйле булган документлардан гыйбарәт.

2. Документлар буенча тикшерү башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы урнашкан урында үткәрелә.

3. Документлар буенча тикшерү үткөрү барышында башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының вазыйфаи затлары ведомство буйсынуындагы оешманың шуши органнар карамагында булган документларын, элегрәк үткәрелгән тикшерү нәтиҗәләре турындагы документларны (алар булганда) карый. Башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының вазыйфаи затлары документлар буенча тикшерү үткөрү барышында карау өчен кирәклө булган башка документларны да сората ала. Гарызнамәдә курсәтелгән документлар мәһер (булганда) һәм ведомство буйсынуындагы оешманың житәкчесенең яисә башка вазыйфаи затының имzasы белән таныкланган күчермәләр рәвешендә бирелә.

7 статья. Урынга барып тикшерү үткөрү

1. Урынга барып тикшерүнен предметы ведомство буйсынуындагы оешманың документларындагы белешмәләрдән, шулай ук аның эшчәнлегенең хезмәт законнарына һәм хезмәт хокуку нормалары булган башка норматив хокукый актларга туры килүеннән, хезмәт законнары һәм хезмәт хокуку нормалары булган башка норматив хокукый актлар таләпләрен үтәү буенча гамәлгә ашырыла торган чаралардан гыйбарәт.

2. Урынга барып тикшерү ведомство буйсынуындагы оешма урнашкан урында һәм (яисә) аның эшчәнлеге фактта гамәлгә ашырыла торган урында үткәрелә.

3. Урынга барып тикшерү документлар буенча тикшерү вакытында түбәндәгеләрне башкару мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) ведомство буйсынуындагы оешманың башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы карамагында булган документларындагы белешмәләрнен тулылыгын һәм дөреслеген тикшерү;

2) ведомство буйсынуындагы оешма эшчәнлегенең хезмәт законнары һәм хезмәт хокуку нормалары булган башка норматив хокукый актлар таләпләренә туры килүен ведомство буйсынуындагы оешма урнашкан урынга һәм (яисә) аның эшчәнлеге фактта гамәлгә ашырыла торган урынга барып өстәмә чаралар үткәрмичә генә бәяләү.

4. Ведомство бүйсінүндегі оешма урынга барып тикшерүне үткөрүче вазыйфаи затларга урынга барып тикшерү максатларына, бурычларына һәм предметына бәйле булған документлар белән танышу мөмкинлеген бирергә, шулай ук тикшерүчеләрнең территориягә һәм ведомство бүйсінүндегі оешма файдалана торған биналарга, тәзелмәләргә, корылмаларга, урыннарга керә алуын тәэммин итәргә тиеш.

5. Башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы ведомство бүйсінүндегі оешманы урынга барып тикшерүне үткөрүгә экспертилар, эксперт оешмалары жәлеп итәргә хокуклы. Экспертларның һәм эксперт оешмаларының хезмәт күрсәтүләренә түләү, шулай ук аларның ведомство контроле чарапарында катнашуга бәйле рәвештә тотылган чыгымнарын каплау Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан экспертиларның һәм эксперт оешмаларының дәүләт тикшереп торуын (күзәтчелеген) һәм муниципаль контролне гамәлгә ашырганда хезмәт күрсәтүләренә түләү һәм аларның чыгымнарын каплау өчен билгеләнгән тәртиптә һәм құләмнәрдә башкарыла.

6. Урынга барып тикшерү аны үткөрүче вазыйфаи затларның хезмәт таныклыкларын күрсәтүдән һәм ведомство бүйсінүндегі оешма вәкилен мәжбүри рәвештә башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының урынга барып тикшерүне билгеләү турындагы тиешле хокукий акты күчермәсе белән таныштырудан башлана.

8 статья. Тикшерүне үткөрү вакыты

1. Тикшерүне үткөрү вакыты 20 эш көненнән дә артык була алмый.

2. Махсус экспертизалар һәм (яисә) тикшерүләр үткөрү зарурлығына бәйле булған аерым очракларда урынга барып планлы тикшерүне үткөрү вакыты, тикшерүне үткөрүче вазыйфаи затларның нигезләнгән тәкъдименә таянып, башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының тиешле хокукий акты белән 20 эш көненнән дә артыграк булмаган вакытка озайтылырга мөмкин.

9 статья. Тикшерү нәтижәләрен рәсмиләштерү

1. Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерүне үткөрүче вазыйфаи затлар акт (алга таба – тикшерү акты) төзи, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) тикшерү акты төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) тикшерү үткәргән башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының исеме;
- 3) башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының тикшерү үткөрү турындагы хокукий актының датасы һәм номеры;
- 4) тикшерү үткәргән вазыйфаи затларның, шулай ук экспертларның, эксперт оешмалары вәкилләренең фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре (булганда) һәм вазыйфалары;
- 5) тикшерелә торған ведомство бүйсінүндегі оешманың исеме, шулай ук тикшерү үткәргәндә шунда булған ведомство бүйсінүндегі оешма вәкиленең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) һәм вазыйфасы;

- 6) тикшерүне үткәрү датасы, вакыты, дәвамлылығы һәм урыны;
- 7) тикшерү нәтижәләре, шул исәптән ачыкланган хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозулар, аларның характеристы һәм әлеге хокук бозуларга юл куйган затлар турында белешмәләр;
- 8) тикшерү үткәргән вазыйфаи затларның имзалары;
- 9) тикшерү үткәргәндә шунда булган ведомство буйсынуындагы оешма вәкиленең тикшерү акты белән танышуы яисә аның белән танышудан баш тартуы турында, аның имzasы булуы яисә имза куюдан баш тартуы хакында белешмәләр.

2. Тикшерү актына житештерү мохите объектларын тикшерү беркетмәләре, үткәрелгән тикшеренүләрнең, сынауларның һәм экспертизаларның беркетмәләре яисә бәяләмәләре, хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар таләпләрен бозган өчен жаваплылык йөкләнә торган ведомство буйсынуындагы оешма хезмәткәрләренең аңлатмалары һәм тикшерү нәтижәләренә бәйле булган бүтән документлар яисә аларның күчермәләре күшүп бирелә.

3. Тикшерү акты аны тәмамлаганнан соң ук ике несхәдә рәсмиләштерелә, аның берсе күшүмталарның күчермәләре белән ведомство буйсынуындагы оешма вәкиленә кул күйдәрү тапшырыла.

4. Дәүләт, коммерция, хезмәт серен, закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүмат булган тикшерү нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

5. Хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар таләпләрен бозулар ачыкланган очракта, аларны бетерү вакыты тикшерү актында яисә башкарма хакимият органының, жирле үзидарә органының хокукий актында күрсәтелә.

10 статья. Тикшерү нәтижәләре буенча курелә торган чаралар

1. Тикшерү үткәрү нәтижәләре буенча ведомство буйсынуындагы оешма житәкчесе ачыкланган хезмәт законнарын һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актларны бозуларны билгеләнгән срокларда бетерүне тәэмин итәргә тиеш.

2. Ачыкланган хокук бозуларны бетерү һәм аларны алдагы эшчәнлектә кисәтү буенча күрелгән чаралар турында хисап ведомство буйсынуындагы оешма тарафыннан башкарма хакимият органына яисә жирле үзидарә органына ачыкланган хокук бозуларны бетерү вакыты тәмамланган көннән алып биш көннән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге хисапка хокук бозуларны бетерүне раслый торган документларның һәм материалларның күчермәләре күшүп бирелә. Тиешенчә башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы ачыкланган хокук бозуларны бетерүне тикшереп тору чаралары курергә тиеш.

3. Ачыкланган хокук бозуларны билгеләнгән вакыт тәмамланганнан соң бетермәгән йә ведомство буйсынуындагы оешма житәкчесе аларны бетерүдән баш тарткан очракта, тиешенчә башкарма хакимият органы, жирле үзидарә органы

гаепле затларны Россия Федерациясе законнары нигезендә жараплыкка тартуга юнәлдерелгөн чаралар күрө.

11 статья. Элеге Законның үз көченә керү тәртибе

Элеге Закон рәсми басылып чыккан көненнөн соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миннеханов

Казан, Кремль
2019 өл, 14 декабрь
№ 100-ТРЗ